

Sygn. akt II Kp 91/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Jawor

Protokolant: Katarzyna Czaplicka

po rozpoznaniu w sprawie o czyny z art. 190 a § 1 k.k. i inne

na skutek zażaleń N. i P. H. oraz J. i I. B.

w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia

na podstawie art. 465 § 2 k.p.k. w zw. z art. 329 § 1 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić zażaleń **N. H., P. H., J. B. oraz I. B.** z dnia 3 marca 2016r. na postanowienie z dnia 19 lutego 2016r. w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 lutego 2016r., w sprawie o sygn. akt D - (...) (PR (...).2016, PR (...).2016), odmówiono wszczęcia dochodzenia w sprawie:

- uporczywego nękania N. H. w okresie od dnia 11 grudnia 2014r. do dnia 27 października 2015r. w D., czym sprawca istotnie naruszył jej prywatność, to jest o czyn z art. 190a § 1 k.k., wobec braku znamion czynu zabronionego;
- uporczywego nękania P. H. w okresie od lutego 2012r. do dnia 28 stycznia 2016r. w D., czym sprawca istotnie naruszył jego prywatność, to jest o czyn z art. 190a § 1 k.k., wobec braku znamion czynu zabronionego;
- składania w dniu 27 października 2015r. w D. fałszywych zeznań przez świadka podczas przesłuchania, które miało miejsce w Komendzie Powiatowej Policji w D., które stanowiły dowód w postępowaniu o sygn. akt (...), to jest o czyn z art. 233 § 1 k.k., wobec braku znamion czynu zabronionego;
- uporczywego nękania J. B. w okresie od 2012r. do dnia 31 grudnia 2015r. w D., czym sprawca istotnie naruszył jej prywatność, to jest o czyn z art. 190a § 1 k.k., wobec braku znamion czynu zabronionego;
- uporczywego nękania I. B. w okresie od 2012r. do 2 lutego 2016r. w D., czym sprawca istotnie naruszył jego prywatność, to jest o czyn z art. 190 a § 1 k.k., z uwagi na brak znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.).

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyli w ustawowym terminie pokrzywdzeni N. i P. H. zaskarżając przedmiotowe postanowienie w całości, zarzucając:

- zaniechanie przeprowadzenia istotnych dowodów mających na celu wyjaśnienia okoliczności sprawy, w tym jedynie sporządzenie notatki urzędowej z rozmowy z D. S., w której, w ocenie skarżących, nie ma wyjaśnień w pełni zaistniałej sytuacji;

- zaniechanie ponownego, dokładnego przesłuchania zgłaszających i przyjęcia wniosków o ściganie;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego postanowienia, polegający na niesłusznej ocenie materiału dowodowego, w tym uznaniu za wiarygodne wypowiedzi D. S. wbrew zasadom prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, skutkujący uznaniem, że czyny jego nie wyczerpują znamion czynów zabronionych.

Skarżący wnieśli o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia Komendzie Powiatowej Policji w D. oraz objęcie postępowania nadzorem prokuratora.

Skarżący J. i I. B. również zaskarżyli przedmiotowe postanowienie w całości, wnosząc o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia Komendzie Powiatowej Policji w D. oraz objęcie postępowania nadzorem prokuratora. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono:

- zaniechanie przeprowadzenia istotnych dowodów mających na celu wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym zaledwie sporządzenie tylko notatki urzędowej

z rozmowy z D. S. oraz zaniechanie ponownego, dokładnego przesłuchania pokrzywdzonych i przyjęcia wniosków i ściganie;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego postanowienia, polegający na niezbraniu materiału dowodowego w postaci filmów i zdjęć wykonywanych przez D. S., które są w posiadaniu instytucji wskazanych przez pokrzywdzonych, a co za tym idzie, niesłusznej ocenie materiału dowodowego, w tym uznaniu za wiarygodną wypowiedź D. S. wbrew zasadom prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, skutkujący uznaniem, że czyny jego nie wyczerpują znamion czynów zabronionych.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie przekazując powyższe zażalenia do rozpoznania wniósł o ich nieuwzględnienie i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia, albowiem przeprowadzone postępowanie przygotowawcze nie dało w jego ocenie podstaw do stwierdzenia, iż czyn zawiera znamiona przestępstwa.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd rozpoznając zażalenia N. i P. H. oraz J. i I. B. uznał, że decyzja procesowa o odmowie wszczęcia dochodzenia jest w pełni zasadna i odpowiada prawu, a zażalenia nie zasługują na uwzględnienie, w związku z czym utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. popełnia ten, kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność. Głównym znamieniem strony przedmiotowej art. 190a § 1 k.k. dotyczącym sposobu działania sprawcy jest znamię uporczywego nękania. Nękanie to świadome i zamierzone działanie sprawcy, które obejmuje powtarzające się akty zbliżania się do ofiary, np. śledzenie jej, komunikowanie się wbrew jej woli, zwłaszcza składanie niechcianych przez nią propozycji, oświadczeń, deklaracji itp. Należy podkreślić, że powyższe akty wykonawcze muszą ponadto cechować się uporczywością, muszą się powtarzać. Jednorazowy akt nie będzie nigdy uporczywy. Ofiarą zamachu przestępczego będzie zawsze „inna osoba”. Osobę tę nękać można co prawda niekoniecznie bezpośrednio, lecz także za pośrednictwem osoby jej najbliższej. Znamię uporczywości, obok elementu strony przedmiotowej, zawiera także element strony podmiotowej,

tj. przesądza konieczność istnienia winy umyślnej. Nie można bowiem „uporczywie nękać” nieumyślnie. Przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. jest przestępstwem skutkowym, gdyż niezbędny będzie skutek w postaci wzbudzenia u ofiary poczucia zagrożenia. To znamię strony przedmiotowej wymaga jednak dodatkowo stwierdzenia, że wzbudzenie poczucia zagrożenia nie tylko było psychologicznym faktem, lecz fakt ten był jeszcze dodatkowo „uzasadniony okolicznościami”. Nie wystarcza, że ofiara się boi, bać się musi w sposób usprawiedliwiony. Podobnie w przypadku naruszenia prywatności jako jedyne następstwa uporczywego nękania trzeba będzie ustalić, czy naruszenie to było istotne.

Przestępstwo z art. 233 § 1 k.k. popełnia natomiast ten, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Przedmiotem ochrony jest prawidłowe funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, w szczególności zaś wartość, jaką jest zapewnienie wiarygodności ustaleń dokonywanych w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu przewidzianym w ustawie, a co za tym idzie, ochrona prawidłowości (trafności) wydawanych orzeczeń. Dobrem prawnym bezpośrednio naruszonym lub zagrożonym przez złożenie fałszywego zeznania jest zatem mające zapasć w tym postępowaniu orzeczenie, nie jest nim zaś dobro prawne uczestnika postępowania, w którym zeznanie zostało złożone, chyba że działanie to narusza również inny przepis, chroniący bezpośrednio dobro prawne tej osoby. Strona przedmiotowa czynu polega na tym, że sprawca, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje fałszywie. Sprawca może dopuścić się tego przestępstwa przez działanie (zeznanie nieprawdy) lub zaniechanie (zatajenie prawdy). Przepis ten dotyczy składania zeznań w postępowaniu sądowym lub innym prowadzonym na podstawie ustawy, karalne jest więc złożenie fałszywych zeznań w postępowaniu sądowym np. karnym, cywilnym, z zakresu prawa pracy lub innym prowadzonym na podstawie ustawy np. postępowaniu przygotowawczym, postępowaniu administracyjnym, postępowaniu podatkowym lub przed sejmową komisją śledczą, mających służyć za dowód w postępowaniu przed sądem polubownym oraz komisjami dyscyplinarnymi.

W realiach niniejszej sprawy odnośnie opisanych czynów należy stwierdzić, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala chociażby w stopniu dostatecznym wskazać, że czyny te wypełniają znamiona ustawowe czynów z art. 190a § 1 k.k. lub z art. 233 § 1 k.k. Wbrew zarzutom skarżących, w ramach przeprowadzonego postępowania przygotowawczego dokonano protokolarnego przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchano w charakterze świadków osoby zawiadamiające: N. H. (k.20-22), P. H. (k.46), I. B. (k.49-50) oraz J. B. (k.54-55), a ponadto zgromadzono dokumentację dotyczącą dotychczas prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących stron oraz postępowań administracyjnych wszczynanych pomiędzy stronami. W toku przeprowadzonych czynności, na podstawie tak zgromadzonego materiału dowodowego, ustalono, iż pomiędzy zgłaszającymi N. i P. H. oraz J. i I. B. a D. S. trwa od kilku lat konflikt na tle korzystania ze wspólnej posesji, a zwłaszcza części dotyczącej drogi dojazdowej do poszczególnych posesji, korzystania z części wspólnych przez poszczególnych współwłaścicieli. Strony nie potrafiąc dogadać się pomiędzy sobą odnośnie korzystania z części wspólnej nieruchomości walczą ze sobą wzajemnie poprzez składanie w poszczególnych instytucjach państwowych lub samorządowych kolejnych doniesień i wniosków, w wyniku, których wszczynane są różnego rodzaju kontrole bądź postępowania administracyjne. Takie zachowanie ma miejsce po obu stronach konfliktu, nie jest ono jednostronne, lecz ma charakter obopólny. Ponadto wskazać należy, iż co do zasady skarżący poza polemiką z treścią notatki urzędowej sporządzonej z rozpytania D. S., nie wskazali na żadne okoliczności, które nie zostały wzięte pod uwagę przez prowadzącego postępowanie sprawdzające, przede wszystkim jednak nie wskazali na braki w postępowaniu mające wpływ na wydaną decyzję.

Sąd, rozpoznając zażalenie skarżących – N. i P. H. oraz J.

i I. B., podzielił w pełni stanowisko Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie, że nie ma danych dostatecznie uzasadniających podejrzenia popełnienia czynów. W ramach prowadzonych działań podjęto wszelkie możliwe czynności w celu zweryfikowania informacji podawanych przez skarżących, zarówno w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, jak również

w trakcie postępowania sprawdzającego. Przy czym w tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z art. 307 § 2 k.p.k. w postępowaniu sprawdzającym nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu,

z wyjątkiem przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie lub wniosku o ściganie oraz czynności określonej w § 3 – tj. uzupełnienia danych zawartych w zawiadomieniu o przestępstwie przez przesłuchanie w charakterze świadka osoby zawiadamiającej. W ocenie Sądu, w toku czynności podjętych przez Prokuratora nie dopuszczono się żadnych błędów, konsekwencją, których mogłoby być uchylenie zaskarżonego postanowienia. Zebrany materiał dowodowy nie jest wystarczający dla wszczęcia postępowania przygotowawczego. Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie

znajdując podstaw do uchylenia zaskarżonego postanowienia i całkowicie podzielając pogląd Prokuratury, Sąd uznał, że zażalenie skarżących nie zasługuje na uwzględnienie.

(...)

(...)